

RIKSTEATERNYTT

Open Minds engagerar unga i Markaryd. Foto: Kristina Noddenmark

Rekordmånga deltar i Länk →sid 15

PRIS TILL IRANIAN VOICES →sid 14

FULLT HUS I STORUMAN →sid 9

Riksteaternytt produceras av Riksteatern och utkommer med 9 nummer per år.
Riksteaternytt sprids till medarbetare och teaterföreningar lokalt och regionalt.

Ansvarig utgivare **Matilda Asp**
Chefredaktör **Norah Al Mauly**
Postadress **Riksteatern, 145 83 Norsborg**
Original **Bilda Förlag & Idé**

RIKSTEATERN

NUMMER 7 • NOVEMBER 2013

INNEHÅLL

Sveriges smartaste scenkonstorganisation.....	2
Magnus på vift.....	3
Sandvikens teaterförening: samarbete!.....	4
Guld Kannan 2013.....	4
Scenhöst på Nynäs gav mersmak.....	5
Lyssna på barns åsikter.....	6
Ny chef för Umeå teaterförening.....	7
Open Minds i Markaryd engagerar unga.....	8
Fullt hus i Storuman.....	9
Träffa Riksteatern: Agneta Svens.....	10
Träffa Riksteatern: Ulf Bexell.....	11
Teaterdagarna 2014.....	12
Anbud Live 2013.....	12
Scen utan gränser – detta har hänt.....	13
Påverka Riksteaterns scenkonst.....	14
Pris till Iranian Voices.....	14
Rekordmånga deltar i Länk.....	15
Riksteaterpodden fyller år!.....	16
Riksteatern verksamhetsplanerar.....	17
Intresserad av att söka EU-medel?.....	17
Nya scenkonstportalen – vad tycker du?.....	18
All makt utgår från folket.....	19
Ny på Riksteatern.....	20
Södra Teatern i november.....	21
Kurser på gång.....	22
Kalendarium.....	22
Riksteatern i media.....	23

Följ oss på:

SVERIGES SMARTASTE SCENKONSTORGANISATION

Foto: Elis Hofmann

Till att börja med vill jag tacka alla på Riksteatern för ett fantastiskt varmt mottagande. Det gäller alla sammanhang jag redan hamnat i.

HITTILLS HAR JAG haft två heldagar där jag träffat ledningsgrupp, verksamhetschefer och några av uppdragsledarna. Jag har också varit med på ett styrelsemöte vilket var ett bra tillfälle att förstå det som är på gång på både lång och kort sikt.

Jag börjar få en klarare bild av var Riksteatern står. Inser att synsättet att vara en stark producerande teater har växlats till ett **stärkt folkrörelseperspektiv**. Jag tror att det är en väg som har varit avgörande för Riksteatern. Ett skäl till att Riksteatern står stark än idag. Anser själv att Riksteatern bör ses som Sveriges smartaste scenkonstorganisation. Det bygger jag också på det viktiga demokratiarbete Riksteatern driver. Det skapar en fantastisk möjlighet att vara med att skapa en scenkonst i samklang med vår samtid.

Just nu har jag enormt många tankar om Riksteatern och jag känner mig oerhört inspirerad. Jag befinner mig i en övergångsperiod tills att jag börjar på Riksteatern den **1 januari**. Övergången är bra för att kunna bilda en uppfattning utan att direkt hamna i beslutssituationer. Men det bidrar givetvis till en del frustration hos mig själv då jag helst av allt vill gå in med hela min tid och mitt fulla engagemang.

Under november och december fortsätter jag att träffa så många som möjligt, en dag i veckan. Det gör jag för att få en förståelse för Riksteatern och verksamheten som helhet. När jag är på plats i januari har jag då bättre förutsättningar att leverera en plan för hur Riksteatern kan utvecklas.

I sann Riksteateranda kommer jag att resa en del. Den 19 november upplever jag turnélivet i koncentration. Jag ska hänga med Riksteaterns **Tyst teater** då *Ljuset i sprickan* spelar på Teater Martin Mutter. Jag har samtal med Riksteatern Skåne, regional ordförande och konsulenter om Riksteaterns roll i regionen och breddat arrangörskap. Ska även iakttä Framtidsforum i Gävle och träffa Cullbergbaletten och regionala- och lokala teaterföreningar i Umeå.

MIN KALANDER ÄR fullspäckad! Men jag har fått det bästa av arbeten och ser så mycket fram emot att komma på plats helt till fullo.

Magnus Aspegren

MAGNUS PÅ VIFT

KALMAR TEATERFÖRENING FYLLER 80 år, grattis! En mörk, kulen novemberkväll, närmare bestämt den 16 november 1933, arrangerade Kalmar Teaterförening sin första föreställning. Det var *Mäster Olof* av August Strindberg som spelade på Kalmar teater. Mycket har hänt sedan dess. Det har blivit 1600 föreställningar genom åren! 80 år firades med en kavalkad av teaterminnen

på Kalmar Teaters scen. Duktiga elever på Ölands Musikteaterskola och Stage4you medverkade. De bjöd på dans, musik, sång och sekvenser ur klassiska dramer som gjort intryck genom åren. Magnus Aspegren och Anna Wilhelmsson, verksamhetschef, lokala politiker och samarbetsparter var även på plats.

Bilder från Riksteaterns Instagram.

Pressbilder och porträtt av blivande vd. Elis Hoffman fotar Magnus Aspegren.

Här möter tillträdande vd Anna Wilhelmsson, verksamhetschef, och Mia Larsson, verksamhetschef.

SANDVIKENS TEATERFÖRENING: SAMARBETE ÄR GULD

Sandvikens Teaterförening arrangerar årligen familjeföreställningar i Sandvikens kommun tillsammans med Folkets Hus och Parker, Högbo Bruk och Kultur & Fritid. Det är ett framgångsrikt samarbete med som har pågått sedan sommaren 2003.

RIKSTEATERFÖRESTÄLLNINGAR OCH produktioner från Folkets Hus och Parker har spelats på Festplatsen i Högbo Bruk, på Folkets Hus och vid Smedsgårdens Annex på Gamla bruket. Föreställningarna har varit väldigt uppskattade av såväl Sandvikenbor som tillresande från våra grannkommuner.

För att genomföra föreställningarna har Sandviken Teaterföreningen tillsammans med Folkets Hus och Parker sökt stöd från Stiftelsen den Göranssonska Fonden, Sigrid Göranssons Stiftelse, Gunvor Göranssons Kulturstiftelse och Lars Bucans kulturstiftelse.

Sandvikens Teaterförening har haft ett gott samarbete med Folkets Hus. Tillsammans kikar vi på vilka föreställningar som är lämpliga för oss, vi hjälps åt med marknadsföringen och det praktiska inför föreställning-

arna. Sandvikens Teaterförening tar emot ensemblen och sköter biljettförsäljningen på plats. Folkets Hus har hand om förköpsbiljettförsäljning både över disk som via webben. De tar även emot våra stora paket med bland annat affischer. Högbo Bruks personal ansvarar ofta för spelplatsen och erbjuder logeutrymme. Samarbeten är helt enkelt oersättliga för oss!

Text: Lena Larsson, ordförande

FÖRDELAR MED SAMARBETE

ENLIGT SANDVIKEN:

- verksamhet på sommaren
- ta del av varandras utbud
- når en bredare publik
- samverkar kring det praktiska

GULDKANNAN 2013

Ceylan Holago.

Guldkannan 2013 tilldelades Ceylan Holago för sitt hängivna arbete med främjandet av graffiti och gatukonst under flera år.

GULDKANNAN ÄR ETT pris som delas ut av Riksteaterföreningen GraffitiFrämjandet till personer och aktörer som främjar konst och skapande i det offentliga rummet. Motiveringen:

”Ceylan har varit starkt bidragande till att Sveriges konstscen och kulturpolitik idag ger mer plats åt dessa konstformer. Tack vare Ceylans framgångsrika produktioner har en svensk publik under de senaste åren fått möjlighet att se och inspireras av några av världens främsta graffiti- och gatukonstnärer. I sitt arbete har Ceylan vänt politiker från intolerans till tolerans och givit en röst åt en stor grupp unga människor som sällan får sina röster hörda. All heder och respekt, tack Ceylan Holago för ditt arbete!”

SCENHÖST PÅ NYNÄS

gav mersmak

Anna Gille från Riksteatern och Henrik Lundh från Nyköpings Teaterförening på väg från workshopen i Bränneriet.

Caroline Grafström från Riksteatern Västernorrland.

Den årliga höstträffen i Mundekulla är en etablerad tradition bland riksteaterföreningarna i södra Sverige. Den 6 oktober anordnade Riksteatern Sörmland, Riksteatern Stockholms län och Riksteatern Östergötland en liknande träff på Nynäs Slott.

ANLEDNINGEN TILL ATT vi ville genomföra höstträffen var att vi såg en möjlighet att utveckla vårt samarbete inom Riksteatern Mellansverige genom att engagera flera län. Sedan var självklart också det ekonomiska stödet från Riksteatern en förutsättning.

Nynäs slott är en herrgård som ägs av Landstinget Sörmland. Geografiskt ligger herrgården mycket strategisk, mittemellan Norrtälje och Ödeshög, ytterpunkterna i de län som tillsammans arrangerade dagen. Höstfärgerna och stillfulla herrgården från 1600-talet visade upp Nynäs från sin bästa sida.

Deltagarna kom främst från Sörmland, Östergötland och Riksteatern Hallunda. Tillsammans var vi 50 deltagare. Vi samlades i Fähuset för välkomstkaffe och jag berättade mer om Nynäs. Caroline Grafström, teaterkonsulent i Västernorrland, ledde därefter en workshop om värdskapet.

Sedan delades deltagarna upp i tre grupper. I Bränneriet – där man på tidigt 1800-tal tillverkade flera tusen brännviner – bollades idéer om hur vi kan nå en ökad publik. Workshopen leddes av Stefan Åkerman, konsulent i Västernorrland. Charly Wassberg Borbos, projektledare vid Riksteatern Stockholms län, höll en ordförandekursen i Orangeriet. Våra regionala och lokala ordföranden har viktiga roller och att enas om gemensamma mål är ofta en konst. I Fähuset ledde Annika Sundqvist från Riksteatern en workshop om hur man arbetar med miljön för att förstärka upplevelsen av själva scenkonsten.

Under lunchen fick vi besök av *Mannen utan huvud* med skådespelare från Varietéteatern i Sorunda. Deltagarna fick även se en kort scenshow vid träffens gemensamma avslutning.

VARFÖR VI, i våra olika funktioner, håller på med teater och det som lockar var det som uppdragsledaren Bengt Andersson lyfte. Det blev en mycket tankeväckande avslutning då Bengt drog paralleller till sin egen uppväxt och ingång till teatern. De är viktiga frågor som bör ställa med jämna mellanrum. Då förlorar vi inte förmågan att förmedla varför alla bör ge scenkonst en chans.

Text: Ulf Thörn, teaterkonsulent, Riksteatern Östergötland

Hitta sätt att **LYSSNA PÅ BARN ÅSIKTER**

Vi är flera som brottas med hur vi ska kunna hitta former för att tillämpa barnkonventionen i praktiken. Utbudsdagen i Östergötland är ett exempel på hur delar av barnkonventionen uppfylls. Det har dessutom resulterat i medial uppmärksamhet!

SCENGALEJ ÄR DEN årliga utbudsdagen för barn och unga i Östergötland. Den 2 oktober visades ett stort antal teater- och dansföreställningar och konserter. Dagen är populär och scenerna på den alternativa kulturscenen Dynamo i Norrköping var välfyllda.

DET ÄR INTE BARA JONGLERINGEN SOM IMPONERAR UTAN OCKSÅ HUR BILDRIK FÖRE- STÄLLNINGEN ÄR.

*Norrköpings Tidningar
om en av succéerna,
Between Someones,
på ScenGalej.*

Riksteatern Östergötland, Norrköping kommun, Linköping kommun och Östgötamusiken arrangerade utbudsdagen. Ett problem som vi tacklade handlade om hur vi skulle ta del av unga besökares åsikter om de föreställningar och konserter som presenterades. Vi ville

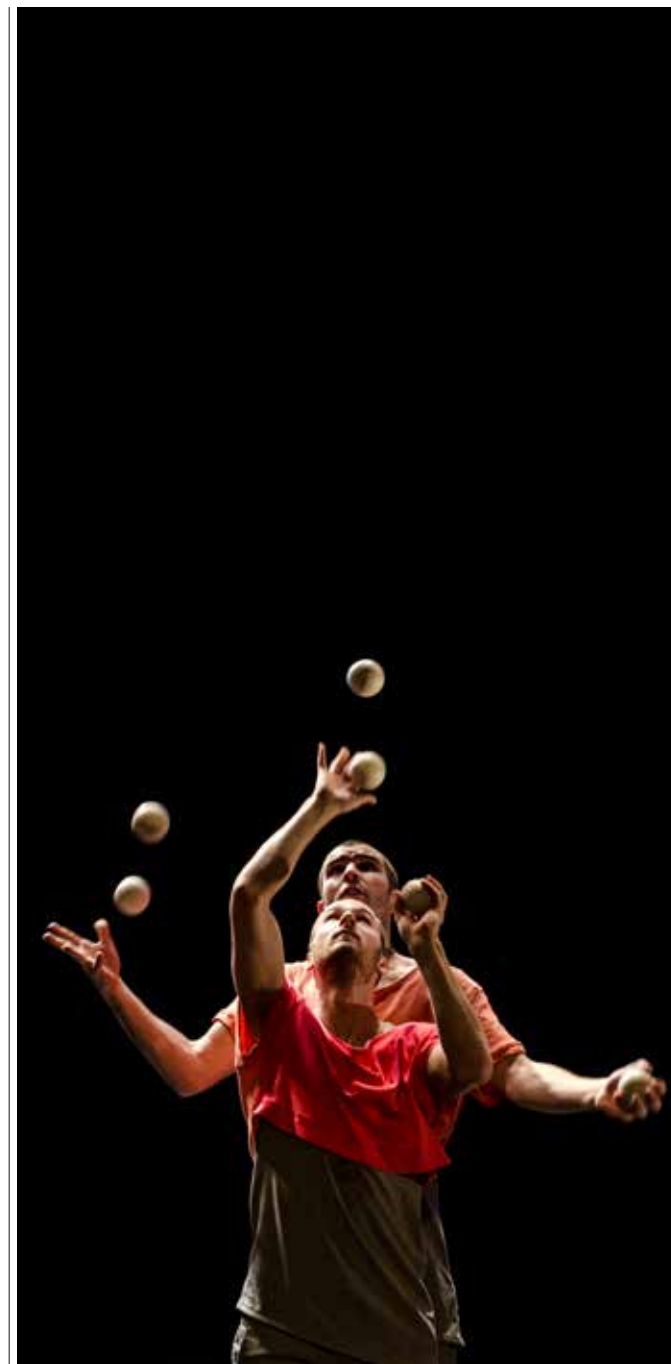
uppfylla barnkonventionens krav, där barn har rätt att påverka kulturutbudet. Och även få indikationer på de föreställningar som visas på utbudsdagen.

Ungdomar fick därför besvara en **enkät** om de föreställningar de såg. Enkäten gav i all sin enkelhet ett tecken på vad de gillade och framför allt vad de inte gillade. I efterhand ser vi att det finns olika tillvägagångssätt att få fler och mer djupgående svar angående på utbudet.

Vi kan ta emot ett begränsat antal deltagare och kan därför inte bjuda in alla skolever i Östergötland till utbudsdagen. Därför beslöt vi att ha fler **parallella föreställningar** och utse en **fokuskommun** som i år blev Linköping.

Det ökade antalet deltagare och föreställningar ledde till att vi kunde skicka ut ett **pressmeddelande** till lokala medier. Det resulterade i massmedial uppmärksamhet; en helsida i Norrköpings Tidningar, ett långt reportage i SRP4 Östergötland och ett kort men bra inslag i SVT Östnytt.

Text: Ulf Thörn, teaterkonsulent, Riksteatern Östergötland

Från ScenGalej.

NY CHEF FÖR UMEÅ TEATERFÖRENING

Anna Cedergren från Sundsvall föreslogs av en enig rekryteringsgrupp som ny chef för Sveriges största teaterförening, Umeå Teaterförening. Hon ersätter Frida Holmgren som går i pension efter 17 framgångsrika år.

UNDER FRIDA HOLMGRENS ledning har Umeå Teaterförening stärkt sitt anseende som Sveriges ledande arrangörsförening inom scenkonst med uppmärksammade premiärer, internationella gästspel och målinriktat publikarbete.

Anna Cedergren arbetar idag som kultursekreterare i Sundsvalls kommun med arrangemang, kommunikation och projekt rörande mångfald och tillgänglighet. Hon har stor erfarenhet från scenkonstområdet såväl som producent som arrangör.

– Umeå Teaterförening är en förebild inom scenkonstområdet. Det är med stor glädje jag tackar ja till det här uppdraget, säger Anna Cedergren.

– Med rekryteringen av Anna Cedergren fortsätter Umeå Teaterförening arbetet med att förverkliga föreningens vision om en **scenkonst för alla**. Med Anna vid rodret kommer vi under Kulturhuvudstadsåret tillsammans med våra samarbetspartners fortsätta vår utveckling som en av Sveriges ledande arrangörer och vara en förebild inom Riksteatern, säger Mikael Berglund, Umeå Teaterförenings ordförande.

– Anna Cedergrens engagemang och drivkraft kommer vara av stor vikt nu när Umeås kulturkarta delvis ritas om i samband invigningen av Kulturväven, ombyggnaden av Umeå Folkets Hus och Kulturhuvudstadsåret, säger styrelseledamot Elisabeth Löfgren som suttit med i rekryteringskommittén.

Text: Umeå Teaterförening, pressmeddelande

Foto: Umeå Teaterförening, pressmeddelande

Anna Cedergren.

OPEN MINDS: ENGAGERAR UNGA I MARKARYD

Foto: Kristina Nordermark

Jag vill inspirera andra till att spela, säger Lasse på backen, till vänster i bild. Här tillsammans med några elever från Open Minds.

Markaryd Riksteaterförening är i framkant med kulturprojektet Open Minds. Med projektmedel på cirka 425 000 kronor vill Riksteaterföreningen utveckla det lokala kulturlivet i Markaryds kommun.

OPEN MINDS BYGGER PÅ både ett deltagar- och ungdomsperspektiv. Tillsammans med föreningar, organisationer och ideella har ett lokalt engagemang mobiliserats för att lyfta den lokala kulturen och stärka kulturlivet i kommunen.

Vi utgår från de starka sidorna i kulturlivet och satsar på att vidareutveckla det. Projektet verkar för att fler

ska intressera sig för och delta i Markaryds kommun genom att skapa nya mötesplatser och samarbetsformer. Unga och kulturellt åsidosatta är främsta målgruppen.

Projektet bygger främst på att utveckla de ideella krafter som redan finns i kommunen. Det är via civilsamhället som projektets erfarenheter främst förväntas leva vidare. Markaryds Riksteaterförening ska sprida erfarenheter, metoder och arbetssätt från projektet till andra aktörer i regionen på uppdrag av Regionförbundet södra Småland.

OPEN MINDS HAR anordnat en rad arrangemang, workshops, konserter och en teaterföreställning med unga i Markaryd.

Den största satsningen har varit höstens **Konsten & kulturens vecka** som bjöd på ett brett kulturutbud med konstutställningar, filmvisningar, teater, föreläsningar, konserter och mycket mer. Elever i åk 1,3 och 7–9 fick delta i workshops och inspirationssamtal. Detta genomfördes i samarbete med Regionteatern Blekinge Kronoberg och kommunens grund- och gymnasieskola. En liknande satsning med dans som tema planeras till våren 2014.

Text: Malin Nilsson, teaterkonsulent, Riksteatern Kronoberg

OM PROJEKTET

PROJEKTÄGARE: Markaryds Riksteaterförening

PROJEKTTID: 2012-06-01 – 2014-06-01

STYRGRUPP: sex ledamöter som representerar Markaryds Riksteaterförening, Riksteatern Kronoberg, det lokala näringslivet, studieförbund, lokala konstnärer och konsthantverkare. Två unga ledamöter representerar grundskolans respektive gymnasieskolans elever. Ordförande är RosMarie J. Neckö.

FINANSIERING: Länsstyrelsen 259 289 kr (varav 148 165 kommer från EU), Leader Linné 111 124 kr (offentlig finansiering), Regionförbundet södra Småland 50 000 kr (kulturpolitiskt uppdrag). Det ideella arbetet beräknas till ca 5 000 timmar motsvarande 783 445 kr. Total finansiering: 1 203 858 kr (faktisk finansiering + ideella resurser)

CULTURAL PLANNING: En metod som handlar om att kartlägga kulturella resurser och att utgå från medborgardialog. Utmaningen är att på lokal nivå tillvarata de kulturella resurserna och att arbeta strategiskt och integrerat med kulturfrågor i samhällsplaneringen.

För frågor kontakta projektledare Sten Neckö på 0433-125 56 eller sten.necko@telia.com. Läs mer på kulturimarkaryd.se.

FULLT HUS I STORUMAN

– första premiär
någonsin

Det var fullt hus, glitter och glam på Folkets Hus i Storuman när Misanthropen hade premiär den 16 september.

RÖDA MATTAN VAR utrullad och styrelsemedlemmarna iförda frack och tjustiga teatermasker välkomnade publiken. Medan gymnasierector Per Daniel underhöll på piano minglade förväntansfulla gästerna som också bjöds på cider och snittar.

När den belåtna publiken vandrat ut i höstkvällen efter föreställningen samlades ensemblen, tekniker, några kulturpolitiker och Storumans Musik- och teaterförening. Vi njöt av en sen kvällsbuffé och att premiären var så lyckad. För oss i styrelsen återstod sedan disk och städning till långt efter midnatt. Men det gick som en dans efter en härlig och rolig premiär, den första någonsin för Storuman Musik- och Teaterförening.

Ett tack till Riksteatern. Och stort tack till medverkande ★Anne Kulle, Maria Selbing, Ida, Per Burell och Carl Jacobson★ som förgyllde Storuman med föreställningen och klädprakt!

Text: Runa Fransson, Storuman Musik- och Teaterförening

Premiären på Folkets Hus i Storuman.

RUNA TIPSAR: SKAPA EN FESTLIG PREIMÄRSTÄMNING

- låna material
- piffa upp foajén
- utgå från roller och sammanhang i föreställningen
- välkomna gäster
- möjliggöra för mingel
- engagera många
- våga satsa – framgångskänslan följer med längde och föder fler idéer

Agneta Svens.

TRÄFFA RIKSTEATERN: AGNETA SVENS – teaterkonsulent i Gävleborg

Vad är ditt uppdrag?

Jag är anställd som teaterkonsulent av Länsteaterförbundet Riksteatern Gävleborg.

Mitt uppdrag baseras på en uppdragsöverenskommelse som föreningen har med landstinget. Min roll utgår från två grundpelare; dels barn och unga och dels samverka gemensamt agera.

När det gäller **barn och unga** ser jag till att det kommer ut bra scenkonst till länets kommuner. Tillsammans med Landstingets musikproducenter och danskonsulent ordnas fyra utbudsdagar varje år. Jag turnélägger också produktioner för barn och unga.

Samverka gemensamt agera handlar om att stötta våra nio lokala Riksteaterföreningar. Vi har bland annat repertoarrådsmöten och en gemensam plattform som tillvaratar kunskaper och underlättar samarbeten. Vi samarbetar med många och driver flera projekt med vår länsteater.

Det bästa med ditt jobb just nu?

Det här kan låta klyschigt, men jag tycker att det mesta är väldigt roligt. Jag har varit anställd i drygt ett år och lär mig saker hela tiden. Det är ett fascinerande jobb där det händer mycket hela tiden. Jag möter många engagerade människor och det ger mycket energi. Vi har precis haft två utbudsdagar för barn och unga som kändes väldigt lyckade.

Vad vill du utveckla framöver?

Jag vill gärna vara en del i utvecklandet av våra arrangörsföreningar – hitta nya sätt att arrangera med nya samarbeten. Riksteatern Gävleborg har precis startat ett samarbete med länsteatern för att skapa ett nytt ungt arrangörsnätverk, vilket ska bli riktigt spännande att jobba med.

Vad kan du bidra med?

Jag hoppas att jag kan bidra med lite nya idéer och nytänkande. Jag kommer från **frigruppsvärlden** och har tidigare jobbat många år som producent på Skottes Musikteater. Jag har ganska mycket erfarenhet av scenkonst för barn och unga och det har jag nytta av nu. ★

SÅ HÄR NÅR DU MIG:

Riksteatern Gävleborg

Box 857, 801 31 Gävle

Tel: 070-375 19 94

Mejl: agneta.svens@riksteatern.se

Ulf Bexell.

TRÄFFA RIKSTEATERN: ULF BEXELL

– regional ordförande i Kalmar

EN VECKA MED ULF

När jag blev tillfrågad att bli ordförande i Riksteatern Kalmar län för mer än tio år sedan tvekade jag inte en sekund. Som tjuugoåring var jag engagerad i Kristianstads teaterförening som opponent mot rådande abonnemangssystem. Nu med andra erfarenheter i bagaget, som kulturadministratör och regional kulturchef, kan jag tillföra nya infallsvinklar i det regionala föreningsarbetet.

Så här kan min vecka ut.

MÅNDAG DEN 14 OKTOBER

11.30 Kort kanslibesök för avstämning med Camilla Frosterud och Sanna Nyman, våra verksamhetsutvecklare och konsulenter. Några frågor på agendan: Hur ser veckan ut? Är alla förberedelser klara? Vem tar ansvar för fredagens presentation och är Katarina Johansson, vice ordförande, med?

12.00 Lunchmöte med de andra teaterarrangörerna i kommunen för att diskutera gemensam månadsan-

nonsering år 2014. Vi har äntligen enats om att öka samarbetet för publikens bästa.

TISDAG DEN 15 OKTOBER

17.00 Styrelsesammanträde med den regionala styrelsen huvudsakligen om rapportering. Lite strul innan sammanträdet kom igång, märkligt att tekniken ska krångla. Telefonmöten är bra – ibland. Det förutsätter en utvecklad arbets- och rapportstruktur, som styrelsen också känner sig förtrogna i. Saknar dock småpratet och kaffestunden!

19.00 Föreställningen *Grymt galet* var galen. Men för få i salongen, vi har mer att göra!

ONSDAG DEN 16 OKTOBER

08.00 Tåg till Stockholm för två viktiga sammanträden.

14.00 Överläggning med Svensk Scenkost. Principiella frågor om utbildning och arbetsgivarfrågor inom arrangörsledet diskuterades.

17.00 En gripande avtackning för Birgitta Englin. Många känslor, inte konstigt efter nio år! En samlad skara vittnade om Birgittas betydelse för Riksteatern, folkrörelsens utveckling och inte minst hennes syn på den **regionala nivåns relevans** i utvecklingen av kulturpolitikens samverkansmodell.

TORSDAG DEN 17 OKTOBER

11.00 Avstämning med Katarina Ellborg och Magnus Engvall, från Skola & Kulturprojektet. Fick en utförlig rapport utifrån en bra remissrunda. Otroligt bra tilläggsförslag och ett enormt gensvar!

FREDAG DEN 18 OKTOBER

10.00 Camilla och jag lägger upp arbetet inför dagen över en kopp kaffe.

11.30 Katarina ansluter och vi går igenom vår handlingsplan som är framtagen av samtliga föreningar i länet. Det är en utförlig avstämning mot regionens gemensamma kulturplan.

13.00 Regionförbundets politiska kulturrapportörer och kulturtjänstemän får en rapport om vårt arbete. Det handlade om vårt **föreningsarbete**, våra utbildningar och medlingsamtal mellan Hultsfred kommun och förening. Om vårt **förmedlingsarbete** och utvecklingen inom skolan. Om det tunga men viktiga **regionala arbetet** inom Scenkonst Sydost och i Södra Sverige. Om vårt **opinions- och informationsarbete**. Och även om vårt pågående projekt *Skola & Kultur* och avslutade projektet Kultur och Hälsa.

17.00 Vilken respons, positiv anda och trevlig stämning! Vi tar med oss två nya uppdrag och lämnar diskussionen väldigt nöjda. ★

TEATERDAGARNA 2014

– SAVE THE DATE

Håll utkik efter mer info på teaterdagarna.riksteatern.se.

Den 4–5 april 2014 är det dags för en teaterfest för dig och alla andra inom folkrorelsen och scenkonsten. Då är det 25-årsjubileum där både arrangörer, utövare och publik samlas runt föreställningar och möten.

JUST NU HÅLLER ett projektteam på att skapas. Ett arbete inom en konstnärlig referensgrupp på Riksteatern och referenser runtom i landet har också dragits igång. Ambitionen är att programinnehållet är klar i december.

TYCK TILL INFÖR evenemanget! Vad vill du ha med? Vilka föreställningar vill du se? Mejla in dina programförslag till teaterdagarna@riksteatern.se senast den 5 november.

Text: Hellen Smitterberg, projektledare

OM TEATERDAGARNA

SEDAN STARTEN 1989 har Teaterdagarna etablerat sig som en viktig **mötesplats för svensk scenkonst**. Här träffas artister, arrangörer, anslagsgivare och publik, tvärs över alla yrkes- och intressegränser. Deltagarna erbjuds ett inspirerande programinnehåll med föreställningar och föreläsningar, seminarier, workshops och

debatter. Varje teaterdag avslutas framåt natten med musik, dans och överraskningar.

Teaterdagarna bjuder på en mångfald där varje besökare kan hitta sitt spår. Målet är att deltagarna ska återvända hem, fyllda av upplevelser som ger kraft till förändring och utveckling.

ANBUD LIVE

Som tjänsteperson är det alltid givande och stimulerande att möta ideellt aktiva i samtal om scenkonst, arrangörers förutsättningar, turnéer och framtiden i vår organisation. Tack för en energirik Anbud Live-helg!

JAG HAR TAGIT emot feedback i mötet med er från hela landet vilket är mycket berikande för vardagsarbete i Hallunda. I **utvärderingarna** framgår en bred uppskattning för vårt vackra hus vid Mosebacke torg. Det som vi bland annat ser över inför nästa år är maten som serverades på söndagen och längden på lunchpauserna. Vi ser också över balansen mellan live-uppträdanden och filmat material i scenpresentationen. Många upplevde också att de saknade ett kvällsmingel på lördagen. Ett stort tack till alla som har svarat på enkäten!

Save the date:
Boka in den 29-31 augusti för
Anbud Live 2014!

Förhoppningen är att det blir ett liknande upplägg som i år. Det innebär att fredagen ägnas åt utbudet som riktar sig till den yngre publiken och då möts vi i Hallunda. Scenpresentationen visas på lördagen på Södra teatern. Söndagen i Hallunda ägnas åt fördjupningar.

Anledningen till att Anbud Live 2014 äger rum tidigare än andra år beror på att valet sker den 14 september. Vi vet att detta och valhelgen ofta tar mycket tid i anspråk. Anbud Live kan inte äga rum efter valet eftersom det är för nära inpå sista beställningsdag. Många teaterföreningar har även startat höstsäsongen med föreställningar och andra arrangemang då.

Text: Anna Wilhelmsson, tf verksamhetschef

Tips inför nästa års arrangemang? Hör gärna av dig till anna.wilhelmsson@riksteatern.se.

SCEN UTAN GRÄNSER – DETTA HAR HÄNT

Scen utan gränser, Rajaton näyttämö på finska, är en plattform för samarbete och branschutveckling inom scenkonst i Sverige och Finland. Det har tagit avstamp i ett gästspelsamarbete mellan Sverige och Finland som har pågått sedan 2005. Plattformen samordnas idag av Hanaholmen Kulturcentrum i Finland och Riksteatern.

Det senaste året

VÅRT GRÄNSÖVERSKRIDANDE ARBETE i Sverige syftar till att bland annat säkra årliga föreställningar från Finland. I våras turnerade bland andra Teatteri Takomus Perheenjäsén i Sverige och den svenska-finska pjäsen *Håpas du trifs bra i fengselset* i både Sverige och Finland. Föreställningarna textas och på så sätt tillgängliggörs dom för en bred publik.

Just nu pågår flera projekt inom utvecklingsområden ny teknik och innovation, interaktivitet och medskapande, konstnärligt utbyte, kompetensutveckling och ledarskap. I augusti deltog Scen utan gränser i ett seminarium om motion capture-teknik för scenkonst i Helsingfors. Då testades tekniken i *Hamlet's Norwegian Dollhouse* i 3D.

Lärdomar

Våra nätverksträffar, ledarskapsutveckling och festivalbesök har fört scenkonstfälten, institutioner och fria aktörer närmare varandra. Samarbetet verkar för internationalisering, kulturexport och för att **främja minoritetens kulturella rättigheter.**

Genom plattformen drar vi nytta av varandras erfarenheter! Vi hittar nya sätt att återkoppla och mäta resultat, vilket viktigt för att ta fram **underlag för politiska beslut** och befästa scenkonstens roll i samhällsekonomi. Det är en investering att samverka.

Vad händer nu?

Tillsammans med Finlandsinstitutet och andra parter arrangeras ett **seminarium om fiberoptik** inom kultur, näringsliv och samhällsservice på Finlandsinstitutet. Hur fiberoptik kan användas för att öka kulturutbudet står bland annat på agendan. Det pågår både i Mariehamn och i Stockholm den 8 november 13.30–16.00 F. Läs mer på www.scenutangranser.se.

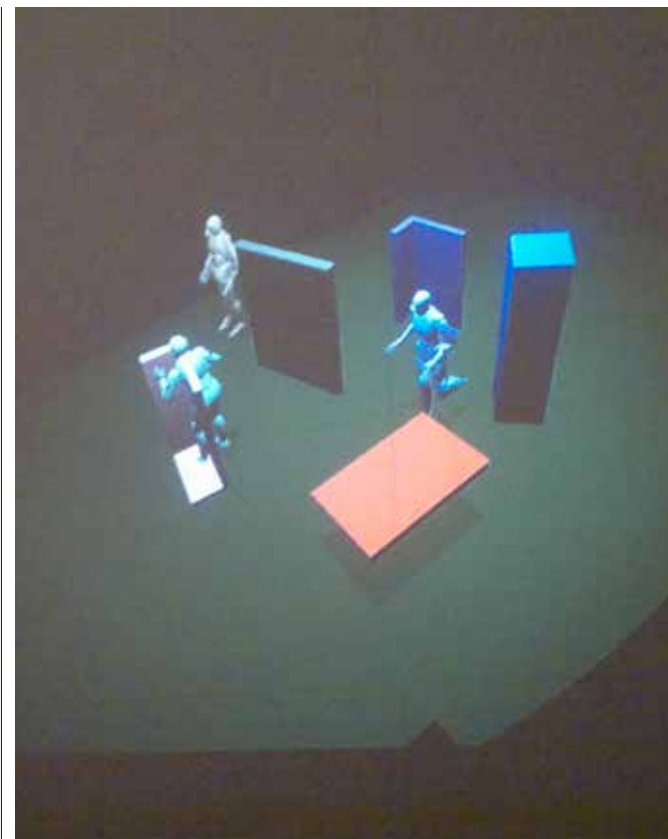
Minns mig (Muista minut på finska) av Teatteri Avoimet Ovet har svensk **premiär den 19 november.** Den

PSST!

FINNDrama är ett delprojekt inom Scen utan gränser, där arrangörer kan boka en pjästext som de är intresserade av och ordna en egen läsning på sin ort.

23 november anordnar FINNDrama även en läsning av Sofi Oksanens *När du vorna försvann* den 23 november. Teknikutbytet fortsätter då Scen utan gränser anordnar ett seminarium om ny teknologi inom scenkonst i Hanaholmen den 16–17 december.

Text: Hilla Tuominen, projektassistent

Hamlet's Norwegian Dollhouse, Workshop.

PÅVERKA RIKSTEATERNS SCENKONST- PRODUKTION

– uppföljning av
Riksteaterns
repertoar

I SLUTET AV oktober skickades en utvärdering till alla Riksteaterföreningar. Här har du möjlighet att svara på frågor kring Riksteaterns senaste repertoarerbjudande, med sista bokningsdatum den 15 oktober 2013.

Gör din röst hörd genom att besvara utvärderingen. Dina svar kommer att påverka den framtida inriktningen för Riksteaterns nationella scenkonstproduktion.

Höstaktuellt. På TF-sidorna kan du läsa en sammanställning av uppföljning av Riksteaterns förra repertoarerbjudande, med sista bokningsdatum den 15 mars 2013.

KONTAKT

Om du har några frågor kontakta Hans Paulson på (mobil) 070-631 22 17 eller hans.paulson@riksteatern.se.

FÖRSTA PRIS TILL IRANIAN VOICES på Hörsipelfestivalen

Den 9 oktober vann den tyska versionen av Iranian Voices första pris på Berliner Hörspielfestival 2013. Iranian Voices är ett globalt projekt med genomslagskraft världen över!

HÖRSPIELFESTIVAL ÄR DEN **största radioteaterfestivalen** i världen. Den årliga festivalen ger en inblick i den mångskiftande radioteatermiljön med över 100 radiopjäser från olika delar av världen.

Den stjärnspäckade juryn består av erfarna regissörer och producenter från Tyskland, Österrike och Schweiz. De delar ut "heta-studiomikrofon-priset" som i år gick till Iranian Voices, en Riksteaterproduktion. Radiopjäsen har tidigare sänts från Rundfunk Berlin Brandenburg (RBB) Deutschlands Radio, Südwestrundfunk (SW) och Westdeutscher Rundfunk (WDR) och **nått över en miljon lyssnare i Tyskland.**

Juryns motivering: "En högkonstärlig radiopjäsa som tar vara på olika ljud och som använder sig av musik

PSST!

Riksteaterns Iranian Voices röstades även fram som en av fem bästa ljudböcker på bokmässan i Frankfurt i augusti.

från Iransk traditionell musik till Jazz och nutida musik. Ett hög aktuellt ämne som bäddar för demokratifrågor och rättsväsendet i Iran."

Text: Mansour Hosseini, producent

IRANIAN VOICES

ETT SAMARBETE MELLAN Riksteatern, Sveriges Radio samt teatrar och radiostationer i England, Turkiet och Tyskland. Fem verklighetsbaserade berättelser har dramatiserats på fem språk och kommer att sändas av samarbetande radiostationerna, persiska radiokanaler och nätsajter världen över. Läs mer och lyssna på berättelserna på www.riksteatern.se/iranianvoices.

REKORDMÅNGA ENSEMBLER DELTAR I LÄNK

Nu är det klart att 58 ensembler från hela landet deltar i Riksteaterprojektet Länk. På regihelgen i september hann deltagare välja pjäs, delas in i festivalgrupper och påbörja arbetet med att ta fram 58 premiärföreställningar.

TEATERLÄRARE, REGISSÖRER OCH teaterpedagoger från skolor och teatergrupper från hela Sverige samlades i Hallunda för Länks regihelg. Syftet med helgen var att utforska projektets sex nyskrivna manus tillsammans med dramatikererna Anders Duus, Sofia Fredén, Rasmus Lindberg, Martina Montelius, Katori Hall och Cristina Gottfridsson. Katori Hall, som vunnit priser i USA och England för sin dramatik, flög hit från Hollywood där hon just nu skriver en TV-serie.

Deltagare fick analysera text, karaktärer och sceniska lösningar tillsammans med regissörer från den professionella teaterscenen. Fyra scenografer visade exempel på hur man kan arbeta med scenen i de sex pjäserna och berättade om sina metoder för att skapa ett visuellt uttryck. Den fullspäckade helgen avslutades med workshops i röst, teaterövningar, produktionsplanering och ljusdesign.

Häng med i anteckningar som skrevs under regihelgen på <http://skolscenen-lank.riksteatern.se>

Regihelgen var även en mötesplats och ett nätverkstillfälle för representanter för de åtta regionala festivalerna och ensemblerna som ska spela på respektive ort.

MÅNGA DELTAGARE HAR nu kommit igång med sina repetitioner. Till våren – före de regionala festivalerna – ska femtioåtta premiärer visas. Ensemblerna ska spela 350 föreställningar i små och stora städer, innerstadsområden och förorter. Ungefär 900 teaterintresserade tonåringar ska spela teater för en publik på upp emot 40,000 personer!

Text: Edward Bromberg, projektledare

HITTA EN LÄNK-ENSEMBLE NÄRA DIG!

Besök <http://skolscenen-lank.riksteatern.se>.

Vill du få kontakt med unga teaterintresserade på din ort? Samarbeta med Länk! Det finns flera sätt att som teaterförening samarbeta med Länk. Kontakta oss för att hitta en samarbetsform som passar just din förening. Kontaktuppgifter finns på <http://skolscenen-lank.riksteatern.se/kontakt>.

Länk-festivalen i Hallunda våren 2012.

Foto: Elis Holmman

OM LÄNK

RIKSTEATERN HAR BESTÄLLT pjäser av sex av landets hetaste dramatiker och ger sedan skol- och amatöresembler möjlighet att sätta upp dem. Det är kärnan i Riksteaterns Länk-projekt. Klasser och grupper spelar sin föreställning på sin ort och på en professionell teaterscen i samband med en regional festival. Under våren kommer festivaler arrangeras i Umeå, Sundsvall, Falun, Uppsala, Stockholm, Göteborg, Växjö och Helsingborg. Pjäserna ges ut i en antologi vid projektets slut.

GENOM COACHING, WORKSHOPS och möten får unga ensembler kunskap om den professionella teaterns arbetssätt och villkor. Ett antal läns-, regions- och stadsteatrar ställer lokaler och personal till förfogande för medverkande ensembler. Länk är ett konstnärligt projekt och ett lärandeprojekt med spridning i hela Sverige. Systerprojekt finns i flera europeiska länder. Länk en del av skolscenen som drivs av Riksteatern.

RIKSTEATERPODDEN

fyller år!

Har du lyssnat till Riksteaterns poddradio? Nyligen firades ettårsjubileet.

I SLUTET PÅ oktober förra året sändes det första avsnittet av Riksteaterns poddradio. Panelen som består av Mårten Andersson, skådespelare, Gilda Romero, pressansvarig och Joakim Rindå, uppdragsledare, firade med tårta och pratade med gäster.

Får man gå i pausen? Det var en av frågorna som panelen pratade om när skådespelaren Johannes Wanselow var gäst och temat var fiasko. Och när Eva Rizell, som arbetar med hår och mask, är gäst blir temat hår. I Riksteaterns poddradio finns också de återkommande delarna "Dagens teaterterm", "Just nu på Riksteatern", "Dagens tips" och en tävling.

Så här gör du för att lyssna på din dator:

Om du har programmet iTunes på din dator: öppna programmet och klicka till iTunes Store, och sen på Podcaster. Sök "Riksteaterns poddradio" och lyssna.

Om du inte har iTunes så kan du lyssna via den här länken: <https://itunes.apple.com/se/podcast/riksteaterns-poddradio/id575188491>

Det som krävs då är att du har QuickTime installerat på din dator för att kunna spela upp ljudfilen. Programmet är gratis.

Lyssna på smartphone:

På en iPhone öppnar du appen Podcaster, eller appen iTunes, beroende på vilken version av iOS du har, och söker på "Riksteaterns poddradio". Där kan du lyssna direkt, eller välja att prenumerera, så att du får påminnelse när nya avsnitt kommer.

PÅ EN ANDROID-telefon behöver du en app för att hantera poddradio, i Android finns ingen poddradio-app inbyggd. När du har en app för poddradio, sök på "Riksteaterns poddradio", eller kopiera in någon av följande länkar i din valda poddradio-app:

<http://riksteatern.libsyn.com> eller

<http://riksteatern.libsyn.com/rss>

Förslag på poddradio-app för Android: Beyondpod, som är gratis att hämta hem från Google Play.

Tårta på ingång.

Nedanför: Tårta och inspelning! Från vänster, Johannes Wanselow, Mårten Andersson, Gilda Romero, Joakim Rindå.

RIKSTEATERN VERKSAMHETSPLANERAR ETT FÖRSTA RESULTAT

Teaterföreningar registrerade sin verksamhetsplan under oktober för att på så sätt påverka Riksteaterns nationella och regionala nivå. Här är ett första resultat.

STORT TACK TILL alla teaterföreningar som har tagit tid att fylla i verktyget på tf-sidorna. Den 22 oktober hade **49 lokala verksamhetsplaner** inkommit. Och det fortsätter att komma in fler!

Efter en snabb genomgång framgår det att:

- De flesta planerar för ökat antal föreställningar och publik de kommande åren.
- Medlemsökning planeras i nästan alla föreningar.
- Komedifars, klassiker, drama toppar prioriteringarna för satsningar i Riksteaterföreningarnas repertoar.
- Utbildning prioriteras högt, bland annat inom marknadsföring, medlems- och publikutveckling och finansiering.

INOM KORT PUBLICERAS en större sammanställning av verksamhetsplanerna på tf-sidorna. Den ligger sedan som underlag för hur nationell och regional nivå möter upp den planerade verksamheten i riksteaterföreningarna.

Nyfiken på andra föreningars verksamhetsplaner? Inspireras och ta del av andras planer på TF-sidorna.

DU KAN FORTFARANDE registrera din verksamhetsplan! Om din teaterförening inte har lagt in sin verksamhetsplan för år 2014–2015 kan du fortfarande göra det på tf-sidorna.

FÖR FRÅGOR ELLER FÖR ATT BOKA EN WORKSHOP KONTAKTA:

Lillemor Larsson på (tfn) 08-531 99 429, (mobil) 070-346 24 35 eller lillemor.larsson@riksteatern.se.

Peter Liljeros på (tfn) 08-531 99 389, (mobil) 070-637 59 63 eller peter.liljeros@riksteatern.se.

Intresserad av att **SÖKA EU-MEDEL?**

Det behöver inte vara svårt och krångligt att söka pengar från olika EU-fonder. Det handlar om att veta vad du vill göra och söka pengar för att kunna förverkliga dessa idéer. Vi kan hjälpa dig, från att hitta rätt fond till att skriva en ansökan.

VISSA EU-STÖD går att söka löpande under året medan andra har en ansökningsperiod en gång per år. EU ger framförallt bidrag till projekt som bygger på ett samarbete mellan deltagare i flera EU-länder. Men det finns även andra EU-stöd att söka!

Det finns EU-bidrag att söka inom flera olika områden. Ett projekt som handlar om kultur behöver inte endast vända sig till Kulturprogrammet. Ditt projekt kanske handlar om utbildning, hälsa eller landsbygd kopplat till kultur? Om du vill veta vart du kan söka pengar för ditt projekt, hur du kan skriva en ansökan eller hitta mer information kontakta Victoria

Smedman på victoria.smedman@riksteatern.se eller victoria.smedman (Skype).

Olika svenska myndigheter har ansvar för EU-bidrag. Deras EU-handläggare informerar om stöden. Myndigheterna brukar arrangera gratis informationsträffar om bidrag på olika orter runt om i landet för att informerar om bidragen. Ibland finns träffarna på myndighetens hemsida. Hitta organisationer och myndigheter som du kan söka finansiellt stöd från på Rikspedia:

http://wiki.riksteatern.se/index.php/Söka_pengar

Text: Victoria Smedman, bidragsansvarig

HITTA EN SAMARBETSPART

EUROPA DIREKT RIKSTEATERN ingår i informationsnätverket Europe Direct med närmare 500 kontor i EU. Via nätverket kan vi bland annat hjälpa lokala teaterföreningar att hitta samarbetspartar för transnationella projekt. För att hitta en samarbetspart kontakta Maja Norberg på maja.norberg@riksteatern.se eller 08-531 99 388. Läs mer på europadirekt.riksteatern.se

NYA SCENKONSTPORTALEN – VAD TYCKER DU?

Den 9 september lanserades nya scenkonstportalen.se. Vi har passat på att fråga några av våra användare vad de tycker om nya funktionerna på hemsidan.

TRE FRÅGOR TILL LINNÉA BYBERG FRÅN BODENS TEATERFÖRENING

Vad märker du för skillnad?

Skillnaden är att sidan inte känns lika gryllig. Det går enklare att söka scenkost efter de urval jag verkligen vill! Det bidrar till att jag inte blir lika frustrerad.

Hur hjälper scenkonstportalen.se dig i ditt dagliga arbete?

Fördelen med scenkonstportalen är att den samlar mycket marknadsföringsmaterial, färdiga annonser och bra texter att använda i marknadsföring och till pressmeddelanden. Det underlättar otroligt mycket att allt är samlat på ett ställe.

Vad önskar du kunde utvecklas i framtiden?

Jag kan inte komma på något som jag anser bör utvecklas ... ★

... OCH TILL LOTTA BRUSK FRÅN LUNDS TEATERFÖRENING

Vad märker du för skillnad?

Ändrat typsnitt, utseende, startsida och sökfunktion.

Hur hjälper webbsidan dig i ditt dagliga arbete?

Jag använder främst sidan till att få information kring de föreställningar vi har beställt. Så för oss är det viktigt att där finns uppdaterad information om exempelvis föreställningslängd och teknikkrav.

Vad önskar du kunde utvecklas i framtiden?

Sidan går ibland väldigt långsamt, ett tag var det många länkar till exempel producenter som fungerade dåligt. Ställ krav på producenterna så att det finns uppdaterad information. ★

... OCH VIVEKA STIGZELIUS FRÅN ARVIKA TEATERFÖRENING

Vad märker du för skillnad?

Snabbsök har jag använt. Den är mer lättillgänglig än "Gå direkt till" som fanns förut.

Hur hjälper webbsidan dig i ditt dagliga arbete?

Jag kollar bland annat priser och scenmått. Vår hemsidesansvarige brukar hämta information från scenkonstportalen.se. Under Anbud Live loggade jag in i möteslokalen för att skicka en bokningsförfrågan. Det gjorde jag vid sittande möte, efter att ha tittat på fakta om erbjudanden som vi var intresserade av.

Vad önskar du kunde utvecklas i framtiden?

Skulle vilja se preliminära bokningar eller planerade rutter för att bedöma när det är ekonomiskt fördelaktigt att lägga en föreställning och för att minska resekostnader. Jag vill gärna ha mera information om skådespelarna och föreställningarna som underlag för pressarbete och blänkare. Gärna mindre flashiga bilder och mer

PSST!

Vi på scenkonstportalen har börjat ett arbete för webbsidan ska bli snabbare och laddningstiden kortare.

matnyttig info! Det är även intressant att se om pjäsen har spelats tidigare, när, var och i vilken regi.

Att ha möjlighet att, utifrån informationen på scenkonstportalen.se, skapa egna foldrar med säljande lockbeten. ★

Intervju: Maja Rintala, projektkoordinator

ALL MAKT UTGÅR FRÅN FOLKET

I år är det europeiska året för medborgarna. Under året arrangeras flera medborgardialoger runt om i alla EU-länder. Människor från hela landet bjuds in för att diskutera EU:s framtid med beslutsfattare. Marie Reifelton, teaterkonsulent från Riksteatern Jönköpings län, deltog i en medborgardialog den 15 oktober.

JAG VAR EN av de 350 utvalda personer till EU-kommissionens medborgardialog i Stockholms stadshus. Min fråga löd: Hur kan EU bidra till att scenkonsten används som en tillväxtfaktor i landsbyggdutvecklingen?

Dialogen inleddes med ett långt tal av Viviane Reding, vice ordförande i EU-kommissionen. Birgitta Ohlsson, Sveriges EU-minister, och Olle Ludvigsson, Europaparlamentariker, fortsatte sedan med inledningsord. Talarna pratade bland annat om EU:s demokratiserande roll, utmaningar som unionen står inför, kränkningar av mänskliga rättigheter och jämställdhetsfrågor. Publiken fick mentometerknappar för att rösta om frågor som rörde den ekonomiska krisen, EU-medborgarnas rättigheter och EU i framtiden. Publikens svar finns på länken nedan.

Min fråga förblev obesvarad, men ett svar på mejl utlovades. Kulturpolitik och kulturens roll togs inte upp trots att 90 procent av européerna anser att kulturen har en viktig plats i unionen (Källa: EU). En tröst var att panelen var ense om vikten av att prata mindre och **lyssna mer** för att få ett medborgarperspektiv.

Dialogsamtalen är ett bra initiativ från EU men trots det stora intresset kom de allra deltagarna inte till tals. Samtidigt bör inte bara det här året tillägnas medborgare – politiker ska alltid utgå från sina medborgare.

För egen del blev medborgardialogen starten på **nya kontakter** i Jönköping. Tack EU kommissionen för

Från Blå hallen i Stockholm stadshus.

initiativet till en medborgardialog – som blev en nätverksträff!

Text: Marie Reifelton, teaterkonsulent, Riksteatern Jönköping

PUBLIKENS SVAR PÅ DAGENS FRÅGOR HITTAR DU HÄR:

http://ec.europa.eu/sverige/documents/2013/resultatet_av_medborgardialogen_i_stockholm.pdf

ÄR DU NYFIKEN PÅ ATT SE DIALOGSAMTALET I EFTERHAND?

Se samtalen på www.youtube.com/eksverige och http://ec.europa.eu/debate-future-europe/index_en.htm

VAL TILL EUROPA-PARLAMENTET

VART FEMTE ÅR väljer invånarna i EU en person som ska representera dem i Europaparlamentet, EU:s direktvalda institution som försvarar deras intressen i EU:s beslutsprocess. Med runt 400 miljoner röstberättigade unionsmedborgare är valen de största transnationella valen i världen. Nästa val äger rum den **22–25 maj 2014**.

Ida Bengtsson.

Hellen Smitterberg.

Lina Österman.

VEM ÄR IDA BENGTSOON?

Jag gör min praktik här på Riksteatern under de kommande tolv veckorna. Ursprungligen kommer jag från Luleå men har bott i Stockholm drygt sex år. Större delen av min tid i Stockholm har jag pluggat och nu har jag påbörjat mitt sista år på mastersprogrammet i mänskliga rättigheter vid Uppsala universitet/Teologiska högskolan.

Min uppgift under praktiken kommer att vara att hjälpa till med arbetet kring konferensen *Det europeiska projektets framtid*. Konferensen äger rum den 22 november på Europahuset. Den anordnas för tredje året tillsammans med Intercult, EU-kommissionens representation i Sverige och Europa Direkt Riksteatern. I år handlar konferensen om kulturens roll i utbildning och forskning. Deltagare kommer att vara kulturutövare, lärare, forskare och politiker. Frågor som kommer diskuteras är bland annat utrymmet för kulturutövande och estetiska processer i skolan samt hur Sverige och EU möter upp de behov som finns.

SÅ NÅR DU IDA:

Postadress: 145 83 Norsborg. Mobil: 070-682 97 14

E-post: ida.bengtsson@riksteatern.se

VEM ÄR HELLEN SMITTERBERG?

Jag är nu mitt i arbetet med projektledning och programläggning av Teaterdagarna 2014. Boka in 4-5 april redan nu! Det är roligt och väldigt fint att kunna gå in i huset i Hallunda och återse människor jag arbetade med för tio år sedan, då som projektledare på Riks Drama. Under åtta år var jag konstnärlig ledare för Pustervik i Göteborg och Stora Teatern, dit verksamheten flyttade. Under den tiden har jag haft kontinuerlig kontakt med många av er. Samtidigt är Riksteatern alltid en arena för nya bekantskaper; konstnärligt, kulturpolitiskt och för samarbeten. Jag hoppas att detta blir synligt på Teaterdagarna. Att alla starka krafter och konstnärliga uttryck kommer samman. Vi kommer att varva nationella och internationella upplevelser. Från öppna repetitioner och möten med konstnärer till färdiga föreställningar. Sist men inte minst så blir det fest! Det är ju 25-årsjubileum! Förbered dig på att fira tillsammans med många hängivna scenkonstfans! Vi ses på Teaterdagarna!

SÅ NÅR DU HELLEN:

Postadress: 145 83 Norsborg

Tel: 08-531 99 116. Mobil: 076-766 91 19

E-post: hellen.smitterberg@riksteatern.se

OCH VEM ÄR LINA ÖSTERMAN

Lina Österman, 32 år, är Cullbergbalettens nya produktionsassistent och efterträder Margareta Wall som slutar till årsskiftet.

Jag är bekant med det mesta inom scenkonsten men just dans har jag inte jobbat med så mycket tidigare. Därför känns det extra roligt och spännande att få möjligheten att lära mig i och av ett av världens främsta kompanier. Jag såg *Plateau Effect* på Dansens Hus innan jag började och känslan av den föreställningen sitter fortfarande kvar i kroppen. Att veta att det är för den känslan jag jobbar är den allra bästa drivkraften.

Jag ser mycket fram emot att få följa skapandet av nya verk, att se dansarna och koreograferna, att se – hur man faktiskt gör dans.

Tidigare jobbade jag på Judiska Teatern i flera år som redaktör och assistent till den konstnärlige ledaren – en helt unik plats i sitt slag. Innan dess bodde jag i Frankrike. Jag har en fil. mag. i fransk litteratur och Paris är min stad – dit åker jag så ofta som jag bara kan, för att skriva. Där gör jag det bäst, måste vara något i luften. I vinter debuterar jag som poet med diktsamlingen *Flodsökare* på Modernista förlag.

SÅ NÅR DU LINA:

Postadress: 145 83 Norsborg

Tel: 08-531 99 152. Mobil: 070-682 97 10

E-post: lina.osterman@riksteatern.se

SÖDRA TEATERN I NOV: TYST ELEKTRONISK MUSIK OCH SÅNG OM DET OHYGGLIGA

Den tyska elektroniska artisten Alva Noto och kontratenoren M. Lamar från USA är två av inslagen ur repertoaren på Södra Teatern i november.

ARTISTEN ALVA NOTO (Carsten Nicolai) är ett av Tysklands främsta namn inom den elektroniska genren. Med sitt skivbolag Raster-Noton har han släppt en mängd technobaserad musik och även gett ut egna produktioner inom elektronikagenren. Alva Noto är en artist som varit stillbildande för den experimentella elektroniska musikens utveckling sedan slutet av 90-talet. Den **13 november** gästar han Södra Teatern, både för ett samtal och för en konsert – en kväll som går under namnet Plattenspieler. Tillsammans med kulturjournalisten Mats Almegård kommer Alva Noto att prata om den musik och de skivor som inspirerar honom. Efter samtalet, som äger rum i Södra Bar, blir det konsert på Stora Scen. Plattenspieler har lånat namn och inspirerats av den tyska författaren och dj:n Thomas

Meineckes föredragsserie på teatern Hebbel am Ufer i Berlin.

M. Lamar är en kontratenor och klassiskt skolad pianist baserad i New York. Med en bakgrund i punk, goth och hardcorescenen och efter en period vid Yale School of Art valde han att ägna sig helt åt den musikaliska banan. Hittills har han släppt två album med mörk, mässande och expressiv musik. M. Lamar spelar piano och sjunger med en ljus kontratenor-stämma som sticker ut. Han berör ämnen som makt, sexualitet och slaveriets historia. Låten *Speculum orum* från senaste albumet *Speculum orum – Shackled to the dead*, hänvisar till en anordning som användes på slavskeppen för att tvinga matvägrande slavar att äta. Liknande strukturer menar M. Lamar fortfarande påverkar det amerikanska samhället. Den **18 november** beträder han Stora Scen, ensam med ett piano.

Text: Adrian Hörnquist

M. Lamar.

KURSER PÅ GÅNG

GLÖM INTE ANMÄLA dig till höstens kurser. Varje kurs hålls av en expert inom området och som ska både lära ut nya metoder och ge utrymme att pröva dem tillsammans. Kurserna är i regel helt avgiftsfria för förtroendevalda inom Riksteatern och öppna för alla, oavsett vilken lokalförening som du tillhör. Ni som väljer att själva stå värd för ett kurstillfälle bestämmer själva vilka andra organisationer på er ort ni vill bjuda in att delta. Du anmäler dig till kursen via kontaktorna nedan. Kontakta din teaterkonsulent om kontaktuppgifter saknas.

Hitta kurser som passar dig i [kurskatalogen](#) på www.riksteatern.se/kurser.

Framtidsforum

MÅLGRUPP: Alla som vill vara med och påverka Riksteaterns framtid

TID OCH PLATS: 16 november kl. 09.30-16.30, Silvanum, Gävle

VÄRD: Riksteatern Gävleborg, Riksteatern Dalarna och

Riksteatern Uppsala län

ANMÄLAN: Senast den 1 november på www.dalarna.riksteatern.se,
www.uppsala.riksteatern.se eller
www.gavleborg.riksteatern.se.

Kulturpolitisk förankring – att nå politikerna

MÅLGRUPP: Medlemmar i teater- och samlingslokalföreningar

TID OCH PLATS: 14 november, kl. 18.00–21.30, SV EBL-skolan, Kungsgatan 1
Karlstad.

VÄRD: SV och teaterföreningarna

ANMÄLAN: Senast 12 november via www.varmland.riksteater.se.

Framtidsforum, repertoarsamtal, styrelsearbete och värdskap

MÅLGRUPP: Riksteaterföreningar i Norrbotten och Västerbotten

TID OCH PLATS: 22-23 november, Medborgarhuset

VÄRD: Riksteatern Norrbotten och Arvidsjaur musik- och

riksteaterförening och Riksteatern Västerbotten

ANMÄLAN: Senast fredag 8 november på

www.norrbotten.riksteatern.se

KALENDARIVM NOVEMBER

- 4 .....Kurs: Scenkonst & Dövkultur, kl. 15.00–18.15,
Beväringsgatan 6, Örebro
- 4 .....Premiär: *Stocktown + Revolution Poetry*, Gävle
- 6 .....Informationsmöte, kl. 11.00–11.40, Gatan. Sänds även via Bambuser
- 8 .....Seminarium: *Fiberoptik och kultur*, kl. 13.30–16.00,
Finlandsinstitutet
- 9 .....Framtidsforum, kl. 10.00–16.00, Hotell Hallstaberget,
Sollefteå
- 9 .....Kurs: Värdskap, kl. 10.00–12.30, ABF, Arboga
- 9 .....Kurs: Sekreterarrollen, kl. 13.30–16.00, ABF, Arboga
- 10 .....Kurs: Valberedning
- 11 .....Premiär: *Pojkarna*, Tierp
- 13 .....Föreställning: *Alva Noto*, Södra Teatern
- 14 .....Kurs: Kulturpolitisk förankring, kl. 18.00–21.30,
EBL skolan, Karlstad
- 16 .....Höstmöte/årsmöte, kl. 10.00–15.00, Hotell Örestrand,
Höganäs
- 16 .....Framtidsforum, kl. 09.30–16.30, Silvanum, Gävle
- 16 .....Kurs: Marknadsföring, kl. 09.30–15.30, Västervik
- 16 .....Kurs: Marknadsföring, kl. 09.30–15.30, Karlskrona
- 17 .....Kurs: Marknadsföring kl. 09.30–15.30, Mönsterås
- 18 .....Föreställning: *M. Lamar*, Södra Teatern
- 19 .....Premiär: *Minns mig/Muista minut*, Hallunda
- 22 .....Konferens: *Det europeiska projektets framtid*, Europahuset
- 22–23 .....Framtidsforum och kurser, Medborgarhuset
- 23 .....Kurs: Verksamhetsplanering, Förslöv
- 25 .....Sista inlämningsdatum för Riksteaternytt

RIKSTEATERN I MEDIA

Riksteaterns föreningar och föreställningar fortsätter att synas och höras! Här är några exempel från pressklipp och sociala medier den senaste månaden.

Lyssningstips:

Hör måndagsgästen Magnus Aspegren i P4 Östergötland. Sveriges Radio, 14 oktober.

P4 Östergötland här:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=160&artikel=5674496>

Länstidningen Östergötland

berättar om en intensiv höst.
27 september.

Intensiv teaterhöst för Riksteatern Östergötland

Det blir en intensiv höst för Riksteatern Östergötland med sina tolv riksteaterföreningar i länet! Med en föreställning av Monica Zetterlund har man gett sig ut på turné.

Intresset för Monica Zetterlund-filmen kommer förhoppningsvis också att spilla över på föreställningen Djuva

mansfolk med sångerskan Åse Bergh. Föreställningen är en hyllning till Monica Zetterlund och de text- och musik-

skapare hon samarbetade med. Föreställningen har redan spelats i Malesander och Kisa, men chansen finns fortfarande att se den i Kvarsebo 27 september, Mjölby/Östra Tollstad 4 november, Gryt 29 november och Norrköping 30 november.

Västerås tidning

skildrar hur teaterföreningen i Surahammar som gör "Sura roligare".
5 oktober.

18 5 oktober 2013

VÄSTERÅS TIDNING

väs tmanland

100 sidor med all information | Telefon: 021 22 46 00 | webb@vasterastidning.se

poli Sr appor Ten

SKINE SKA TTÖTER E
Onsdag 2/10, kl 23:56
OMMÅKAST Inbjudningen till föreställningen "Sura roligare" i Surahammar har varit en succé. Många personer har skrivit in sig på listan för att se den nästa höst och lärna de själva i en roll.

Föreningens medlemmar har gått ut i världen genom att bjuda upp till en teater. Teatergruppen till ett skådespel i västra stads. Inget annat teater har gjort.

Köpa U

Onsdag 2/10, kl 22:55
OMMÅKAST en återkommande under hösten till en föreställning på Bergslagsgruppen i Kisa. Föreningens medlemmar hade lagt sig i lägenheten genom att teater som till på gäst. Lägenhetsföreningen har inte besökt tillfälligt.

Sala

Onsdag 2/10, kl 19:49
Katthuset en 27-årig kvinna möter i personligt och avsevärt för teaterförening under påverkan av verkliga. Filmen medförelse till teaterföreningen i Sala för produktion och till Sara Dierker följande.

Sala

Onsdag 2/10, kl 17:59
Katthuset en 27-årig kvinna möter i personligt och avsevärt för teaterförening under påverkan av verkliga. Filmen medförelse till teaterföreningen i Sala för produktion och till Sara Dierker följande.

Köpa U

Onsdag 2/10, kl 17:47
OMMÅKAST i en lägenhet i Kisa. Föreningens medlemmar hade lagt sig i lägenheten genom att teater som till på gäst. Lägenhetsföreningen har inte besökt tillfälligt.

Köpa U

Onsdag 2/10, kl 16:38

de gör sura roligare

Kulturföreningen ger allt för levande teater

Surahammars Teaterförening är lyckad i att skapa ett levande teater. Föreningen har till att Surahammar till spelare tillag avsett musikfram: teater, revyer, teater och filmer.

Surahammars Teaterförening är en aktiv förening som gör i Surahammar. Föreningen har cirka 130 medlemmar. Föreningen har en stor produktion av teater i Surahammar.

– Vi i föreningen vill att Surahammar ska bli en levande teater. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är inte lätt att göra det i Surahammar, men vi vill att Surahammar ska bli en levande teater. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

Blandat program

Det är ett stort utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

– Vi har en fantastisk utveckling och utveckling som Surahammar och Surahammar. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

En scen från Djuva väg. Från vänster: Åsa Bergh, Sara Dierker och Kjell Kröger.

Foto: 1984 av K. H.

– Vi har en fantastisk utveckling och utveckling som Surahammar och Surahammar. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

– Vi har en fantastisk utveckling och utveckling som Surahammar och Surahammar. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

– Vi har en fantastisk utveckling och utveckling som Surahammar och Surahammar. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

– Vi har en fantastisk utveckling och utveckling som Surahammar och Surahammar. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling. Det är ett utmanande att ta till sig alla förändringar som vi har i Surahammar och ha en stor kulturell utveckling.

Lasse Olsson
lasse.olsson@surahammar.se

Villa • Talet. FOTO: POLA GONZALES

Misantropen. FOTO: ANNA SJÖERTA

Pomos Plano. FOTO: MATS BÄCKER

Fullspäckad teaterhöst under jubileumsåret

En extra rik och färgsprakande teaterhöst har rivstartat.

Anledningen till det digra programmet är att Eskilstuna Riksteaterförening fyller 80 år.

Vad sägs om kostymteater på rim, figurer kända från tv:s Bollbompa, teater på finska och spanska – fast textat på svenska, en riktig silanga-i-dörrarna-fars, en biografi över Lena Nyman samt Brechts "Goda människan från Sezuan"?

Då har du fått en hint om utbudet i Eskilstunas Riksteaters stora Gott & Blandat-påse för hösten, där publiken redan har fått smaka på Claes Månsson

monolog "Bäst före?". Dessutom blir det en extra gottestund för scenkonstfäntaster den 3 oktober då Eskilstuna Riksteaterförening firar jubileum.

Riksteatern i Sverige bildades för 80 år sedan och består av en massa lokaliföreningar runt om i landet, där Eskilstuna tillhör de äldsta och startades redan samma år. Därför ville vi passa på att fira, säger Rebecka Melin, ordförande i Eskilstuna Riksteaterförening.

Eskilstuna Riksteaterförening

Scenkonst av varierat slag står på programmet under jubileumskvällen, vilken dirigeras av konferencieren Charotte Ström. Det blir dans, sång, trollet, tillbakaglimtar från färd och teater. I första akten lyfts lokala föremål fram i ljuset, bland annat tolkar Scenkonst utens Ake Sandén Dario Fos "Bröllopet i Kaanan". Akt nummer två bjuder på en favorit i repris – Cecilia Frode i Angelen.

Villa • Talet är nästa evenemang på Eskilstuna Teater och då ges två pjäser på spanska som handlar om Chile. I Pomos piano går välkända figurer från tv:s Bollbompa entré. I "Ett bloss för Lena Nyman" tecknar två skådespelare

Eskilstuna Riksteaterförening, hösten

- 9/10, Villa • Talet
- 12/10, Pomos piano
- 22/10, Ett bloss för Lena Nyman
- 1 o 6/11, Den goda människan från Sezuan
- 17/11, Misantropen
- 21/11, När katten är borta
- 1/12, Minns mig

ett porträtt av hennes liv och karriär. Detta är enda föreställningen som äger rum på Contrast, övriga ges på Eskilstuna Teater. Under två föreställningar i november arrangerar föreningen en föreställning producerad av Scenkonst Sörmland och Västmanlands Teater: "Den goda människan från Sezuan", följt av kostymteater på rim i form av Mollåres "Misantropen". Komedi-nestorn Hasse Alfrédsson har stått för översättningen, vil-

ket bäddar för en färgsprakande föreställning. "När katten är borta" är en fars av Edward Charles som innehåller de förutsägbara ingredienserna mod förvecklingar och älskarinnor. Programmet avslutas i december med en föreställning på finska på temat vardagsrealism och den eviga frågan: "Vem är jag?". "Minns mig/ Musta minut" heter den.

Therése Norén

BILDER FRÅN RIKSTEATERNS INSTAGRAM

Verksamhetsplanering. Här återkoppling efter onsdagens styrelsemöte. I bild Elisabet Ekwurtzel och Claes Forsell Andersson.

//Erika@Riksteatern

Hos Riksteaterföreningen Karil på Sagateatern i Linköping i kväll. Birgitta Englin, avgående vd och hedersmedlem i föreningen, är här och träffar föreningens styrelse.